

«Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» КеАҚ

«Бекітемін»

Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе
өңірлік университетінің Басқарма
Төрағасы-Ректоры

_____ Қарабасова Л.Ч.

«__» _____ 2025 ж.

Модульдік білім беру бағдарламасын құру туралы

ЕРЕЖЕ

Қызметтік пайдалануға арналған басылым

Ақтөбе, 2025 ж.

1. ӘЗІРЛЕГЕН

Академиялық сапаны арттыру
департаментінің директоры

_____ А.К. Байсарина

Академиялық сапаны арттыру
департаментінің бас маманы

_____ А.Е. Нагиметова

БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ

Ғылыми кеңес шешімі негізінде Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректорымен (2025 жылғы «01» 07 № 12 хаттама)

2. ЖАРАМДЫЛЫҚ МЕРЗІМІ: жаңасын ауыстырғанға дейін

3. ЕНГІЗІЛГЕН: 1- нұсқалар орнына 11.11.2022 ж.

Осы Ережені Басқарма төрағасы – Қ.Жұбанов атындағы АӨУ ректорының ресми рұқсатынсыз толық немесе ішінара басып шығаруға, таратуға және ресми басылым ретінде таратуға болмайды.

Осы ереже басқарма төрағасы – Қ.Жұбанов атындағы АӨУ ректорының ресми рұқсатымен үшінші тұлғаларға берілуі мүмкін.

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бекіту туралы осы ереже Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінде (бұдан әрі – Университет) білім беру бағдарламаларының құрылымын, мазмұнын, әзірлеу және бекіту кезеңдерін анықтайды.

1.2 Осы ереже Университеттің ішкі нормативтік құжаттарының тізіміне енгізілген, Университеттің барлық құрылымдық бөлімшелерінде жарамды және орындауға міндетті болып табылады.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы Ереже келесі нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленген:

2.1 Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы.

2.2 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығы «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы».

2.3 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы».

2.4 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы».

2.5 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 12 қазандағы № 106 бұйрығы «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында іске асыратын білім беру бағдарламаларының тізілімін жүргізу қағидалары, сондай-ақ білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу мен одан алып тастау негіздерін бекіту туралы».

2.6 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 13 қазандағы №569 бұйрығы «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышын бекіту туралы».

2.7 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 603 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары үшін жалпы білім беру пәндері циклінің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы».

2.8 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 12 ақпандағы №57 бұйрығы «Оқу процесіне ECTS қағидаларын енгізу және академиялық еркіндікті кеңейту жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы».

2.9 ҚР ҒЖЖБМ 2023 жылғы 27 наурыздағы №125 бұйрығы «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласының білім алушылары үшін педагогикалық практиканы ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар.

2.10 ҚР МЖМБС 5.05.001–2005 «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі және жоғары білім беру оқу пәндерін кодтау жүйесі».

2.11 ҚР ҒЖЖМ Жоғары білім беруді дамыту ұлттық орталығы директорының 4.05.2023 ж № 601 н/қ бұйрығына қосымша 1 «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі нұсқаулық»

2.12 Білім беру бағдарламасына сәйкес кәсіби стандарттар.

2.13 Қ.Жұбанов атындағы АӨУ ішкі нормативтік құжаттары.

3 НЕГІЗГІ ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУЛАР

Осы ережеде нормативтік құжаттарға сәйкес келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

Білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – ББ) – оқытудың мақсаттарын, нәтижелері мен мазмұнын, оқу-тәрбие процесін ұйымдастыруды, оны жүзеге асырудың жолдары мен әдістерін, оқытудың нәтижелерін бағалау критерийлерін қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының біртұтас жиынтығы;

Білім беру бағдарламасын әзірлеу – оқытудың нәтижелері мен сәйкес еңбек шығындарын, оқу іс-әрекетінің түрлерін, оқыту әдістері мен бағалау рәсімдерін/критерийлерін көрсете отырып, білім беру бағдарламасын және оның құрамдас бөліктерін жоспарлау;

Білім беру бағдарламасының төлқұжаты – бағдарламаның қысқаша сипаттамасы, оның ішінде: бағдарламаның мақсаты, ББ кәсіби саламен байланысының сипаттамасы (оның ішінде ұлттық біліктілік шеңбері (бұдан әрі – ҰБШ), салалық біліктілік шеңбері (бұдан әрі – СБШ) және кәсіптік стандарттар болған жағдайда), оқу нәтижелері мен пәндер, оқу нәтижелерін қалыптастыруға пәндердің әсер ету матрицасы, сондай-ақ еңбек сыйымдылығы мен оқыту тіліне қатысты ақпаратты қамтиды;

Білім беру бағдарламаларының тізілімі жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары әзірлеген білім беру бағдарламаларының тізбесін қамтитын ғылым және жоғары білім беру саласындағы уәкілетті органның "Жоғары білім беруді басқарудың бірыңғай жүйесі" ақпараттық жүйесі;

Оқыту нәтижелері /ОН/ - білім беру бағдарламасын меңгеруде білім алушылардың игерген, көрсеткен, бағалау арқылы расталған білім, білік және дағдыларының және қалыптасқан құндылықтар мен көзқарастардың көлемі;

Құзыреттілік – білім алушылардың оқу үдерісінде алған білімдерін,

іскерліктерін және дағдыларын кәсіби іс-әрекетте іс жүзінде қолдана білуі;

Модуль – білім беру бағдарламасының дербес құрылымдық элементі, оқу нәтижелері тұрғысынан толық, оқушылардың алған білімдері, дағдылары, дағдылары мен дағдылары нақты тұжырымдалған, бағалаудың барабар критерийлері бар.

Модульдік білім беру бағдарламасы – білім алушыларға белгілі бір академиялық дәреже және/немесе біліктілік алу үшін қажетті негізгі құзыреттерді меңгеруге бағытталған оқу модульдерінің кешенін қамтитын оқу бағдарламасы.

Модульдік оқыту – білім беру бағдарламасының, оқу жоспарының және оқу пәндерінің модульдік құрылысы негізінде оқу процесін ұйымдастыру тәсілі;

Негізгі білім беру бағдарламасы (Major) (мажор) – негізгі құзыреттерді қалыптастыру мақсатында білім алушыларға зерделеу үшін айқындалған білім беру бағдарламасы;

Қосымша білім беру бағдарламасы (minor) (минор) – қосымша құзыреттерді дамыту мақсатында білім алушы оқуға белгілейтін пәндер және (немесе) модульдер және оқу жұмысының басқа түрлерінің жиынтығы;

Қолданыстағы білім беру бағдарламасы - білім беру қызметі жүзеге асырылатын білім беру бағдарламасы;

Жаңа білім беру бағдарламасы – білім беру қызметі үздіксіз жүргізілетін, бірақ бітіру болмаған білім беру бағдарламасы;

Инновациялық білім беру бағдарламасы – Қазақстан Республикасында теңдесі жоқ білім беру бағдарламасы тізілімге алғаш рет енгізілуде;

Түлектердің атрибуттары (түлек үлгісі) – бітірушінің өз мамандығына сәйкес функцияларды табысты орындауына мүмкіндік беретін сипаттамалардың толық жиынтығы;

Ұлттық біліктілік шеңбері (ҰБШ) – еңбек нарығында танылған біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

Салалық біліктілік шеңбері (СБШ) – салада танылған біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

Кәсіби стандарт (КС) – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік пен құзыреттілік деңгейіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайтын стандарт;

Мамандық – арнайы дайындық пен жұмыс тәжірибесі нәтижесінде алынған арнайы теориялық білім мен практикалық дағдылар кешенін меңгеруді талап ететін еңбек әрекетінің түрі;

Бейіндік – білім беру бағдарламасының нақты бағытын айқындайтын кәсіптің (дайындау саласының, мамандықтың) негізгі типтік белгілерінің жиынтығы;

Еңбек функциясы – еңбек әрекетінің біртұтас және салыстырмалы түрде дербес жиынтығы, анықталған бизнес-процестер және оларды жүзеге асыру үшін қажетті құзыреттердің болуын болжайтын еңбек қызметі түрінің құрамдас бөлігі;

Элективті пәндер каталогы (ЭПК) – оқу мақсатын, қысқаша

мазмұнын (негізгі бөлімдерін) және оқудың күтілетін нәтижелерін көрсете отырып, олардың қысқаша сипаттамасын қамтитын оқудың бүкіл кезеңі үшін таңдау компонентінің барлық пәндерінің жүйеленген аннотацияланған тізімі. ЭПК әрбір оқу пәнінің алғышарттары мен постреквизиттерін көрсетеді. ЭПК студенттерге жеке білім беру траекториясын қалыптастыру үшін элективті оқу пәндерін баламалы түрде таңдау мүмкіндігін беруі керек.

Білім беру бағдарламасы мен оқу іс-әрекеті негізінде студенттер тәлімгерлердің көмегімен жеке тәрбие жоспарларын жасайды.

Оқу жоспары – оқу пәндерінің, оқу пәндерінің және (немесе) модульдерінің тізбесін, бірізділігін, көлемін (еңбек сыйымдылығын), кәсіптік практиканы, білім берудің тиісті деңгейіндегі білім алушылардың оқу қызметінің басқа да түрлерін және бақылау нысандарын реттейтін құжат.

Жеке оқу жоспары (ЖОЖ) – білім беру бағдарламасы мен элективті пәндер және (немесе) модульдер каталогы негізінде эдвайзердің көмегімен студенттер әр оқу жылына өз бетінше қалыптастыратын оқу жоспары.

ЖОЖ әрбір студенттің жеке білім беру траекториясын жеке анықтайды. ЖОЖ міндетті компоненттің (МК), ЖОО компоненттің (ЖК) және таңдау компонентінің (ТК) пәндері мен оқу қызметінің түрлерін (тәжірибе, зерттеу/эксперименттік жұмыс, қорытынды аттестаттау нысандарын) қамтиды.

ЖОО компоненті және (немесе) таңдау компоненті шегінде жеке оқу жолын анықтау кезінде білім алушы негізгі білім беру бағдарламасына (Major) және (немесе) қосымша білім беру бағдарламасына (Minor) сәйкес пәндерді таңдайды.

Жұмыс оқу жоспары (ЖОЖ) – білім беру бағдарламасы және студенттердің жеке оқу жоспарлары негізінде университет дербес әзірлейтін білім беру құжаты. ЖОЖ оқу жылына арналған пәндердің тізбесін және олардың кредиттердегі еңбек сыйымдылығын, оқу тәртібін, оқу сабақтарының түрлері мен бақылау нысандарын, сондай-ақ оқу қызметінің басқа да түрлерін (практикалар, мемлекеттік емтихан, дипломдық жұмысты (жобаны) жазу және қорғау) анықтайды.

Ментор - білім беру бағдарламасы бойынша білім алушыға академиялық тәлімгерлік функцияларын орындайтын, оқыту траекториясын таңдауға (жеке оқу жоспарын қалыптастыруға) және оқу кезеңінде білім беру бағдарламасын меңгеруге көмектесетін тәлімгер.

Міндетті компонент – оқу пәндерінің тізбесі және Мемлекеттік білім беру стандартында белгіленген және оқу бағдарламасына сәйкес білім алушылар міндетті түрде оқитын академиялық кредиттердің сәйкес ең төменгі мөлшерлері.

ЖОО компоненті – білім беру бағдарламасын меңгеру үшін университет дербес белгілейтін міндетті оқу пәндерінің тізбесі.

Таңдау компоненті – бұл университет ұсынатын академиялық пәндердің тізбесі және оларға сәйкес студенттердің пререквизиттері мен постреквизиттерін ескере отырып, кез келген академиялық кезеңде өз бетінше таңдап алатын академиялық кредиттердің ең төменгі мөлшері.

Элективті пәндер – әлеуметтік-экономикалық даму ерекшеліктері мен белгілі бір аймақтың қажеттіліктерін ескере отырып, студенттің жеке

дайындығын көрсететін, негізгі кәсіптік білім беру бағдарламасын меңгеру кезінде білім алушылардың оқуға міндетті түрде таңдайтын пәні. Элективті пәндер 1 жыл оқуға таңдалады.

Элективті пәндер каталогы – элективті компоненттің барлық пәндерінің жүйеленген аннотацияланған тізімі;

Постреквизиттер (постреквизиттер) – оқуды аяқтағаннан кейін алынған білім, білік және дағдыларды талап ететін пәндер;

Пререквизиттер (преквизиттер) – оқытылатын пәнге қажетті білім, білік және дағдыларды қамтитын пәндер;

Оқу кезені (Term) (мерзім) – білім беру ұйымы үш нысанның бірінде: семестр, триместр, тоқсандық өз бетінше белгілейтін теориялық оқыту кезені.

Академиялық кредит – білім алушының және (немесе) оқытушының ғылыми және (немесе) оқу жұмысының (жүктемесінің) көлемінің бірыңғай өлшем бірлігі.

Бакалавриат – кемінде 240 академиялық кредитті міндетті түрде орындаумен тиісті білім беру бағдарламасы бойынша бакалавр дәрежесін беретін кадрларды даярлауға бағытталған жоғары білім деңгейі.

Магистратура – кемінде 120 академиялық кредитті міндетті түрде орындаумен тиісті білім беру бағдарламасы бойынша магистр дәрежесін беретін кадрларды даярлауға бағытталған жоғары білім деңгейі.

Докторантура – білім беру бағдарламалары ғылыми, педагогикалық және (немесе) кәсіптік қызмет үшін кадрлар даярлауға бағытталған, міндетті түрде кемінде 180 академиялық кредитті аяқтаған жағдайда философия докторы (PhD) (салалар докторы) ғылыми дәрежесі берілетін жоғары оқу орнынан кейінгі білім.

Дипломдық жұмыс (жоба) – білім беру бағдарламасының сәйкес өзекті мәселені студенттің өз бетінше оқуының нәтижелерін жалпылауды білдіретін қорытынды жұмыс.

Дипломдық жоба – жобалық тәсілдерді пайдалана отырып және (немесе) бизнес-жобаларды, үлгілерді, сондай-ақ шығармашылық жобаларды және басқа да жобаларды дайындау түрінде орындалатын білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес қолданбалы есептерді дербес шешу болып табылатын студенттің бітіру жұмысы.

Магистрлік диссертация – белгілі бір білім беру бағдарламасының өзекті тақырыптарының бірі бойынша белгіленген нысанда орындалған магистранттың өзіндік ғылыми-зерттеу жұмысының нәтижелерінің қысқаша мазмұны. Ол бітірушінің мамандықтың ғылыми мәселелерін шығармашылықпен тұжырымдап, шешуге қабілетті ғалым ретінде жетілгендігін көрсетуі керек.

Докторлық диссертация – теориялық қағидалары әзірленген, оның жиынтығы жаңа ғылыми жетістік ретінде квалификациялануы мүмкін немесе ғылыми мәселе шешілген немесе ғылыми негізделген техникалық,

экономикалық немесе технологиялық шешімдері баяндалған, өз бетімен жұмыс істейтін докторанттың ғылыми жұмысы.

Оқу пәніне жазылу (Enrollment) (енОНлмент) – студенттерді оқу пәндері бойынша тіркеу тәртібі.

Қорытынды бақылау – емтихан түріндегі аралық аттестаттау кезеңінде жүргізілетін оқу пәнінің бағдарламасын меңгеру сапасын бағалау мақсатында білім алушылардың оқу жетістіктерін бақылау; егер пән бірнеше академиялық кезеңде оқылатын болса, онда қорытынды бақылау берілген академиялық кезеңде оқытылатын пәннің бір бөлігі бойынша жүргізілуі мүмкін.

Білім алушыларды қорытынды аттестаттау (Qualification Examination) (біліктілік емтиханы) тиісті білім беру деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес олардың оқу пәндерінің және (немесе) модульдерінің көлемін және білім беру бағдарламасында көзделген білім беру қызметінің өзге де түрлерін меңгеру дәрежесін анықтау мақсатында жүзеге асырылатын рәсім.

Құзыреттілік – оқу процесінде алынған білім, білік, дағдыны кәсіби қызметте тиімді әрі нәтижелі қолдану қабілеті.

Пәннің сипаттамасы (Course Description) – пәннің мақсаты, міндеттері және мазмұнын қамтитын пәннің қысқаша сипаттамасы (50-60 сөзден тұрады).

4 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

4.1 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің модульдік білім беру бағдарламаларын Университет мемлекеттік білім беру стандартының талаптарына, кредиттік оқыту технологиясы ережелеріне, мамандарды даярлау бағыттарының жіктеуішіне және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы басқа да нормативтік құқықтық актілерге сәйкес әзірлейді және бекітеді.

4.2 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты оқу нәтижелеріне, студенттердің оқу жүктемесінің шекті көлеміне, білім алушылардың дайындық деңгейіне және жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқу ұзақтығына назар аудара отырып, білім беру мазмұнына қойылатын талаптарды айқындайды.

4.3 Жоғары білімнің білім беру бағдарламаларының мазмұны жалпы білім беретін пәндер циклін, базалық пәндер циклін, бейіндеуші пәндер циклін зерделеуді, сондай-ақ оқыту нәтижелеріне және Ұлттық біліктілік шеңберіне және салалық біліктілік шеңберлеріне сәйкестікке бағдарлана отырып, кадрлар даярлаудың тиісті бағыттары бойынша кәсіптік практикадан өтуді көздейді.

4.4 Білім беру бағдарламалары ұлттық біліктілік шеңберіне, салалық біліктілік шеңберіне, кәсіби стандарттарға және **ЕуОНпалық** біліктілік шеңберімен келісілген Дублин дескрипторларына сәйкес әзірленеді.

4.5 Жоғары білімнің білім беру бағдарламалары міндетті компонент және таңдау компоненті пәндерін қамтиды.

Таңдау компоненті аясында білім алушы оқытудың жеке траекториясын анықтаған кезде таңдай алады:

- ✓ негізгі білім беру бағдарламасы бойынша пәннің дәрежесі (Magor);
- ✓ қосымша білім беру бағдарламасы бойынша пәннің оқу орны. (Minor).

Негізгі және қосымша білім беру бағдарламасы бойынша пәндерді таңдау және игеру тәртібі пререквизиттердің болуын ескере отырып жүзеге асырылады.

4.6 Қосымша білім беру бағдарламасы бойынша пәндерді таңдау және игеру тәртібі сабақтас немесе бейіндік ББ бойынша қосымша құзыреттер алу үшін, сондай-ақ білім алушының жеке қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жүзеге асырылады.

4.7 Дублин дескрипторлары жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің тиісті деңгейінің (сатысының) білім беру бағдарламасын аяқтағаннан кейін білім алушылардың алған білім деңгейі мен көлемінің, қалыптасқан құзыреттер мен академиялық кредиттердің сипаттамасы болып табылады.

4.8 Білім алушылардың даярлық деңгейіне қойылатын талаптар тиісті білім беру деңгейінің Дублиндік дескрипторлары (бірінші деңгей - бакалавриат, екінші деңгей - магистратура, үшінші деңгей - докторантура) негізінде айқындалады және оқытудың қол жеткізілген нәтижелерінде көрсетілген игерілген құзыреттерді көрсетеді.

Оқыту нәтижелері жоғары білімнің бүкіл білім беру бағдарламасы деңгейінде де, жеке модульдер немесе оқу пәні деңгейінде де қалыптасады.

4.8 Оқыту нәтижелері бұл білім алушылардың білім, білік, дағдылар, қабілеттер, құзыреттер тілінде көрсетілген және оқу кезеңі, модуль, оқу пәні аяқталғаннан кейін білім алушының нені көрсете алатындығын сипаттайтын күтілетін және өлшенетін нақты жетістіктері.

4.9 Модульдер бойынша құрылымдалған білім беру бағдарламасы, мұнда әр модульге сынақ бірліктерінің белгілі бір саны және бақылау нысаны бөлінген, қазіргі заманғы еңбек нарығының талаптарына жауап беретін шынымен "икемді" бағдарламаларды құруға мүмкіндік береді.

Білім беру бағдарламасының икемділігі модуль білім беру бағдарламасының белгілі бір құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған динамикада өлшенетін және диагностикаланатын оқыту нәтижелерімен байланысты модуль құрудың осындай тетігін пайдалану есебінен қамтамасыз етіледі.

Вариативті модульдерді таңдау қажеттілігін түсіну студенттерде біртіндеп пайда болады, өйткені олар базалық модульдерді игеріп, кәсіби ортаға енеді.

4.10 Модульдік білім беру бағдарламаларындағы модульдерді келесі түрлерге бөлуге болады:

- даярлық бағытымен байланысты емес жалпы мәдени құзыреттерді қалыптастыратын базалық пәндерден тұратын *міндетті модульдер*;

- дайындық бағытының негізін құрайтын және базалық және кәсіптік құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған базалық пәндер мен кәсіптік бағыттағы пәндерден тұратын *даярлық бағыты бойынша міндетті*

модульдер;

- білім беру бағдарламасының білім салаларына және (немесе) даярлау бағыты шеңберінде нақты қызмет түрлеріне бағдарлануына сәйкес кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыруға бағытталған бейін бойынша пәндерден тұратын *таңдау бойынша модульдер*.

Таңдау модульдері түлектердің кәсіби қоғамдастыққа деген сұранысын қамтамасыз ету мақсатында жұмыс берушілердің сұраныстарына жедел жауап беруге, нақты тапсырыс берушілердің, университеттің стратегиялық серіктестерінің қажеттіліктерін ескере отырып, өңірдің және тұтастай алғанда елдің экономикалық, ғылыми-техникалық даму тенденцияларын ескере отырып, кәсіптік бағдарлауды өзектендіруге мүмкіндік береді. Білім беру бағдарламасына осы түрдегі модульдерді енгізу оқуды дараландыру, оқушылардың бастамашылығы мен дербестігін дамыту құралдарының бірі болып табылады.

4.11 Модуль екі немесе одан да көп оқу пәндерінен немесе бір немесе одан да көп пәндердің оқу жұмысының басқа түрлерімен үйлесімінен тұруы мүмкін.

4.12 Кәсіптік практикалар, дипломдық жұмыстар (жобалар), магистрлік/докторлық диссертациялар (жобалар) білім беру бағдарламасының тиісті модульдеріне енгізіледі. Бұл ретте кәсіптік практиканың әрбір түрі әртүрлі модульдерге жатады.

4.13 Модульдік білім беру бағдарламалары оқытудың мазмұны жағынан да, ұйымдастырылуы жағынан да икемді білім беру құрылымдарын құруға ықпал етеді.

4.14 Модульдік оқыту жаңа білім беру бағдарламаларын ашу арқылы ғана емес, жүзеге асырылып жатқан бағдарламаларға жаңа мазмұнды модульдерді енгізу арқылы еңбек нарығының сұраныстарына икемді жауап беруге мүмкіндік береді.

4.15 ЭПК мамандықтың оқу-әдістемелік кешенінің міндетті элементтерінің бірі болып табылады.

4.16 ЭПК университеттің барлық білім беру бағдарламалары үшін құрастырылған және кәсіби қызметтің барлық профильдері мен түрлерін ескеретін пәндердің барлық мүмкін спектрін қамтиды.

4.17 ЭПК-нің негізгі мақсаты білім алушыларға элективті пәндер бағдарламаларының қысқаша мазмұнымен танысуға мүмкіндік беру, олардың мағыналы таңдауын қамтамасыз ету, білім алушылардың оқу траекториясын икемді және өз бетінше анықтауға мүмкіндік жасау болып табылады.

4.18 Элективті пәндердің мақсаты - белгілі бір жүйелі курстың түйінді тақырыптарын тереңдетіп зерделеу, оның меңгерілуі кәсіби дайындықтың сапасын, ғылыми танымның әдіснамасын меңгеруді, ғылымның жекелеген жеке мәселелері бойынша зерттеу қызметін ұйымдастыруды анықтайды.

4.19 ЭПК білім алушыларға элективті оқу пәндерін баламалы таңдау мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

5 БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ӘЗІРЛЕУ ТӘРТІБІ

5.1 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын әзірлеу мыналардан тұрады келесі кезеңдердің:

- 1) Білім беру бағдарламасын әзірлеуге дайындық.
- 2) Білім беру бағдарламасын жобалау.
- 3) Нақтылау білім беру бағдарламасының құрылымдық элементтері.

5.2 Кезеңде бдайындық әзірлеуге білім беру бағдарламасының ЖЖОКБҰ-ның ББ ашу жөніндегі қызметі жоспарланып, дайындық және ББ бағыттарының тізбесі айқындалады.

1) Нарықтың ағымдағы және болашақтағы қажеттіліктерін анықтайды: сұранысқа ие мамандар қазір және болашақта қажет; түлектердің жұмысқа орналасу перспективалары (тапшылық немесе профицит).

2) Кадрларды даярлау нарығына талдау жүргізеді: аймақтағы, жақын маңдағы аймақтардағы кадрларды даярлау нарығындағы бәсекелестер; бәсекелестердің күшті/әлсіз жақтары.

3) ББ жүзеге асыру үшін ЖОО мүмкіндіктеріне талдау жүргізеді: қажетті кадрлық ресурстардың болуы; қажетті материалдық-техникалық, ақпараттық және қаржылық ресурстардың болуы.

Алынған нәтижелер негізінде ЖЖОКБҰ даярлау бағыттарының тізбесін айқындайды.

5.3 Университеттің білім беру бағдарламаларын әзірлеуге жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің бір-біріне ұқсас немесе өзара байланысты білім беру бағдарламалары бойынша құрылатын Академиялық комитет (АК) қатысады.

АК қызметінің мақсаты ББ тізбесін анықтау, ББ жобалау, әзірлеу және жетілдіру болып табылады.

АК құрамына мыналар кіреді:

- кафедра меңгерушілері
- профессор-оқытушылар құрамы қатарынан өкілдер
- жұмыс берушілер
- түлектер
- қажет болған жағдайда әріптес жоғары оқу орындарының өкілдері.

5.4 Білім беру бағдарламасын жобалау кезеңі академиялық комитет орындайтын келесі қосалқы кезеңдерге бөлінеді:

- ✓ зерттеу түлектің кәсіби қызметінің салалары;
- ✓ құзыреттерді, сипаттарды анықтау қызмет саласы үшін актерлік тиісті

ББ және олардың меңгеру деңгейіне;

- ✓ бағдарламаны оқыту нәтижелерін қалыптастыру;
- ✓ ББ құрылымын және пәндер тізбесін анықтау;
- ✓ құзыреттіліктердің, оқыту нәтижелерінің өзара байланысын анықтау

және бағалау өлшемшарттарының;

✓ оқыту мен оқытудың әдістерін, технологияларын, құралдарын анықтау білім алушылардың оқу нәтижелеріне қол жеткізуін бағалау;

- ✓ ресурстарға қажеттілікті анықтау.

5.4.1 Кәсіби қызмет саласын зерттеудің кіші кезеңінде АҚ білім беру бағдарламасы түлегінің құзыреттіліктерінің бастапқы тізбесін қалыптастыру үшін құжаттарды талдайды: отандық және шетелдік Ұлттық біліктілік шеңберлері, Салалық біліктілік шеңберлері, кәсіптік стандарттар, мемлекеттік стандарттар. Жаңа кәсіптер атласы, лауазымдық нұсқаулықтар және т.б.

5.4.2 Келесі күні кіші кезеңде ББ түлегінің құзыреттілік моделі құрылады:

- Жалпы/жалпы білім беру құзыреттіліктері (тұлғалық, әлеуметтік-этикалық, ұйымдастырушылық-басқарушылық) айқындалады және т.б.).

- Базалық және кәсіби құзыреттер (даярлықтың осы бағытына тән теориялық және практикалық дағдылар мен іскерліктер) айқындалады.

Бұл кезеңде құзыреттер тізбесін нақтылау және саралау үшін жұмыс берушілерге, зерттелетін субъектінің өкілдеріне сауалнама (сауалнама, сұхбат және фокус-топтар) жүргізіледі онда орналасқан сфералар ББ түлектері жұмыс істейтін болады.

Білім беру бағдарламасы түлегінің құзыреттілігі Дублин дескрипторларына, МЖМБС, ҰБШ, СБШ, кәсіби стандарттарға сәйкес болуы керек.

Кәсіби стандарт негізінде әзірленген ББ-да негізгі еңбек функциялары жобаланған *кәсіби құзыреттер* ББ.

Салалық біліктілік шеңберлеріндегі тұлғалық құзыреттер білім беру бағдарламасының жалпы және базалық құзыреттеріне проекцияланады, ал салалық біліктілік шеңберлері мен кәсіби стандарттардағы кәсіби құзыреттер / негізгі еңбек функциялары - тиісінше білім беру бағдарламасының кәсіби құзыреттеріне проекцияланады.

5.4.3 Білім беру бағдарламасын оқыту нәтижелерін тұжырымдаудың кіші кезеңінде жұмыс тобы кәсіптік стандарттар талаптарына сәйкес келетін ББ түлегінің құзыреттілігін қалыптастыруды қамтамасыз ететін оқыту нәтижелерін анықтайды және (немесе) талаптарға/жұмыс берушілердің күтулері бойынша.

Оқыту нәтижелері ББ көлемін және осы бағдарламаға бөлінетін академиялық кредит мөлшерін анықтауға негіз болады. ББ-да міндетті түрде мыналар болуы керек анықталды арасындағы өзара байланыс пәндермен және оқыту нәтижелеріменлім.

ОН кредиторлық берешекті (ECTS) аудару мен жинақтаудың еуропалық жүйесінің нұсқаулықтары негізінде тұжырымдалады:

- ✓ ОН контекстті, деңгейді, ауқымды және барабар көрсетуі керек бағдарламаның мазмұны;
- ✓ ОН нарықтың алдағы қажеттіліктеріне бағдарлануы керек еңбек;
- ✓ ОН тұжырымдары бағдарлама деңгейіне нақты сәйкес келуі керек, көріністің кәсіби және/немесе жеке контекстін егжей-тегжейлі көрсету белсенді етістіктер арқылы еңбек функцияларын сипаттайтын құзыреттер;
- ✓ ОН өзара келісілуі тиіс;
- ✓ ОН жетістіктерге қатысты түсінікті және тексерілетін болуы керек студенттің бағдарлама аяқталғаннан кейін;

- ✓ ОН шеңберінде қол жеткізуге болатын болуы тиіс бағдарламаның оқу жүктемесінің;
- ✓ ОН оқытудың тиісті түрлерімен байланысты болуы керек бағалау әдістері мен өлшемшарттары арқылы жүзеге асырылады.

ЖОО ОН мөлшерін дербес анықтайды. Тәжірибе екенін көрсетеді нұсқау орынды болып табылады 8-12 Б.

Оқыту нәтижелерін жобалау кезінде ББ түлектерді келесі құзыреттермен қаруландыруы керек екенін ескеру қажет:

- ✓ мінез-құлық дағдылары мен тұлғалық қасиеттер (softskills);
- ✓ кәсіби дағдылар (hardskills);
- ✓ цифрлық дағдылар (digital skills).

ОН студенттердің кәсіби іс-әрекет және тұлғалық даму, құзыреттіліктерді қолдану арқылы кәсіби функцияларды жүзеге асыру, алған білімдері мен дағдыларын пайдалана отырып, күтілетін әрекеттерін білдіру үшін белсенді етістіктен басталады. Үшін артикуляциялар әдетте Блум таксономиясындағы белсенді етістіктерді пайдаланады. Қолданылуы мүмкін етістіктердің шамамен тізімі келтірілген Қосымшада 1.

ОН болуы тиіс:

- ✓ еңбек функцияларына бағдарланған;
- ✓ еңбек нарығының перспективалық қажеттіліктеріне бағдарланған.

Оқытудың әрбір нәтижесінің бағалау критерийлері болуы тиіс қол жеткізуге болатын және өлшенетін болуы керек.

Бағалау критерийі «аяқталған іс-әрекетті» сипаттауы тиіс, сондықтан критерийлер «білетін», «істей алатын», «меңгерген» категориялары бойынша қалыптасады (мысалы, «білетін» — оқу материалын қажетті ғылыми дәлдік пен толықтық деңгейімен қайталап, түсіндіреді; «істей алатын» — стандартты шешу алгоритмдерін қолдана отырып типтік тапсырмаларды шешеді; «меңгерген» — алынған білім, дағдылар мен машықтарды қолдана отырып, күрделірек тапсырмаларды типтік емес жағдайларда орындайды).

Бағдарламаны жобалау құрылымды анықтауды көздейді қалыптастыруға бағытталған пәндерді оқытудың бағдарламалары мен тәртібі ОН, оқу пәндері бойынша алдын ала және кейінгі мәліметтерді көрсету арқылы.

Әрі қарай жетістіктерді бағалаудың әдістері мен құралдары жобаланады құзыреттердің бар болуы.

ОН жетістіктерін бағалаудың әдістері мен құралдарын жобалау кезінде қажет:

- ✓ нақтыға негізделген бағалаудың өлшенетін әдістерін қолдану өлшемшарттар бойынша;
- ✓ бағалау әдістері бағаланушылармен келісілуі керек оқыту нәтижелерімен;
- ✓ алынған бағалар ұйымның біліктілік деңгейін көрсетуі керек білім алушылармен.

ББ іске асыру үшін ресурстарға қажеттілік анықталады білім беру бағдарламасына қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес қызметтің түрлері.

1) Кадрлық және әлеуметтік ресурстар. ББ іске асыруды тиісті және ресми

құжаттармен расталған білімі бар ғылыми-педагогикалық кадрлар қамтамасыз етеді.

2) Материалдық-техникалық база. Оқу үдерісінің материалдық-техникалық базасы санитарлық және өртке қарсы ережелер мен нормаларға сай болуы, оқу жоспарында қарастырылған білім алушылардың оқу, зертханалық, практикалық және ғылыми-зерттеу жұмыстарының барлық түрлерін жүргізуге қажетті құрал-жабдықтармен қамтамасыз етілуі тиіс.

3) Ақпараттық-кітапханалық қамтамасыз ету. Білім беру бағдарламасы барлық оқу курстары мен пәндері (модульдері) бойынша оқу-әдістемелік ресурстармен қамтамасыз етілуі тиіс. Білім алушылар оқыту тіліне қарамастан, қосымша әдебиет пен ресурстар ретінде әртүрлі тілдердегі әдебиеттерді пайдалана алады.

4) Әлеуметтік ресурстар. ББ-ны іске асыру үшін сонымен қатар әлеуметтік ресурстар қажет - университеттің экономиканың нақты секторының кәсіпорындарымен және ұйымдарымен қалыптасқан серіктестік қатынастары; кәсіптік-педагогикалық және іскери қоғамдастықтағы қатынастар; еңбек нарығының осы сегментіндегі жұмыс берушілердің, кәсіби қоғамдастықтардың мүдделерін білдіретін қоғамдық бірлестіктермен және коммерциялық емес ұйымдармен қатынастар.

5.5 Білім беру бағдарламасының құрылымдық элементтерін нақтылау кезеңі.

5.5.1 Осы кезеңде ББ атауы мен мақсаты тұжырымдалады, жобалануда ББ мазмұны және оқыту стратегиялары анықталады.

5.5.2 Бағдарламаның атауы бағдарламаның мазмұнын көрсетуі керек, болуы керек қысқа, нақты және мазмұнды, сонымен қатар сәйкес болуы керек классификаторға сәйкес дайындық бағыты.

5.5.3 ББ мақсаты қысқаша тұжырымдалуы керек, атап айтқанда оқу нәтижелерін синергетикалық түрде біріктіруі керек, олар келесідей болуы керек білім алушылар сатып алған. ББ мақсаты өлшемшарттарға сәйкес келуі тиіс – өзектілігі, нақтылығы, қолжетімділігі.

5.5.4 Әрі қарай ББ мазмұны бағдарламаның модульдерін/оқу пәндерін анықтау арқылы құрастырылады. ББ контексте әзірленуде кәсіптік функцияларды жүзеге асырады және оқу пәндерінің тізімінен тұрады, мазмұны құзыреттілік мақсаттары мен нәтижелеріне қол жеткізуге мүмкіндік беретін мазмұны ұсынылған ББ шеңберінде оқыту.

5.5.6 Пәннің қысқаша сипаттамасында пәннің мақсаты мен мазмұны білім беру бағдарламасының оқу нәтижелеріне қол жеткізу индикаторлары ретінде көрсетілуі қажет. Пән сипаттамасында қандай да бір анықтамалар, дәрістерден, оқулықтардан үзінділер және т.б. болмауы тиіс. Пәндердің қайталануына немесе мазмұны бірдей әртүрлі пәндердің болуына жол берілмейді. Кәсіптік стандарт негізінде әзірленген білім беру бағдарламасында негізгі еңбек функциялары құзыреттер мен оқу нәтижелеріне сәйкестендіріледі.

5.5.7 Контекстегі модульдер мен пәндердің тізбесін анықтағаннан кейін құзыреттіліктермен және оқыту нәтижелерімен еңбек сыйымдылығы анықталады кредиттердегі модульдер мен пәндердің. Осы негізде, алдын ала

ескеріле отырып-және постреквизиттер білім беру бағдарламасының оқу жоспарының жобасын қалыптастырады бағдарламалар. Бұл ретте МЖМБС талаптарын ішінара сақтау қажет кредиттер санының бағытына және даярлық деңгейіне байланысты (ішінде оның ішінде циклдар мен компоненттер).

5.5.8 ББ құрылымдық элементтерін әзірлеу кезінде ерекше қажеттілік туындайды оқыту нәтижелерін қалыптастыруға назар аудару модульдің/пәннің.

5.5.9 Модульдің/пәннің ОН - бұл білім алушы нені білуі тиіс модульді/пәнді сәтті аяқтағаннан кейін келесі әрекеттерді орындаңыз өз біліміңізді, түсінігіңізді, дағдыларыңызды және/немесе құзыреттеріңізді көрсетіңіз. ОН модуль/пән бойынша қойылатын ең төменгі талаптарды анықтайды студентке модульді/пәнді сәтті тапсыру үшін. Модульдің/пәннің ОН оқытуға бағытталуы керек, ал оқытуда емес және олар нұсқаушының нені қамтамасыз ете алатынын көрсетпейді, бірақ білім алушының қолынан келетінін көрсетеді бкөрсету.

5.5.10 Модульдің/пәннің барлық ОН бағалануы тиіс. Сонымен қатар, пәннің ОН-сын жазу кезінде қандай мәселені қарастыру маңызды осылайша пән модульге енгізіледі, демек, кезінде модульдің ОН тұжырымы - модуль жалпыға қалай ендірілген бағдарламаны.

5.5.11 Бағдарламаның/модульдердің/пәндердің оқу нәтижелерін тұжырымдап, олардың еңбек сыйымдылығын анықтағаннан кейін стратегиялар айқындалады.

5.5.12 ЖЖОКБҰ-да оқыту стратегиясы мыналарға бағдарлануы тиіс оқытудың инновациялық әдістерін және ақпараттық технологияларды қолдану технологиялар.

5.6. Элективті пәндер каталогын әзірлеу кезеңі.

5.6.1. ЭПК Модульдік білім беру бағдарламасына қосымша әзірленеді.

5.6.2 ЭПК белгіленген құрылымға ие:

- элективті пәннің атауы;
- зерттеудің мақсаты пәндер;
- пәннің қысқаша мазмұны;
- пәннің пререквизиттері мен постреквизиттері;
- құзыреттіліктер (білім алушылардың алған білімдері, біліктері, дағдылары).

5.3 Ұсынылатын элективті пәндердің тізбесін білім беру бағдарламалары бойынша кафедралар білім алушылардың Мемлекеттік жалпыға міндетті жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру стандартында айқындалған кәсіби құзыреттіліктерді толық меңгеру қажеттілігіне сәйкес анықтайды. Салалық біліктілік шеңбері білім беру салалары, Ұлттық біліктілік шеңбері, "Педагог" кәсіби стандарты.

5.4 Білім беру бағдарламасының элективті компонентін әзірлеуге оқытушылардың, білім алушылардың және жұмыс берушілердің қатысуы ұсынылады.

5.5 Білім беру бағдарламаларын іске асыру мақсатында элективті пәндер каталогы (ЭПК) шеңберінде білім алушыларға бірнеше білім беру траекторияларын ұсыну ұсынылады.

Бұл траекториялар элективті пәндер тізбесін және оларды оқу ретін қамтиды, сондай-ақ білім алушыға жоғары білім мамандығы шеңберінде еңбек нарығы мен жұмыс берушілердің қажеттіліктерін ескере отырып, нақты қызмет саласына бағдарланған білім беру бағдарламасын меңгеруге мүмкіндік береді.

5.6 Пәндерді таңдау принципін жүзеге асыру үшін қалыптасатын элективті компоненттің немесе білім беру траекториясының кем дегенде 2-3 балама нұсқасы ұсынылады. МОЖ (Модульдік оқу жоспары) бойынша таңдау принципі баламалы модульдердің екі немесе одан да көп нұсқалары бойынша жүзеге асырылады.

5.7 Элективті пәндер білім беру бағдарламасының оқу жоспарларына Элективті пәндер каталогына сәйкес оқытудың таңдалған траекториясы бойынша дайындықты толықтыру, кеңейту және тереңдету мақсатында енгізіледі.

5.8 Ұсынылатын курстар білім алушыларға пәнді меңгеру үшін қажетті оқу-әдістемелік материалдармен қамтамасыз етілуі тиіс.

6 МОДУЛЬДІК БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ҚҰРУ

Модульдік білім беру бағдарламасын құрастыру кезінде бірінші кезекте ескеріледі:

- оқу пәндерінен қайталанатын фрагменттерді алып тастау мақсатында қолданыстағы білім беру бағдарламаларының мазмұнын тереңдетілген пәнаралық зерттеуді қайта құру;

- МББ-ға енгізілетін оқу модульдерінің тізбесін шектеу;

- Бір ББМ шеңберінде мүмкін болатын білім беру траекторияларын қалыптастыру (бағыттарды, элективті пәндерді және қосымша білім беру бағдарламаларын ескере отырып);

- оқу модульдерін енгізу жүйесін әзірлеу және университеттің материалдық-техникалық, ақпараттық, кітапханалық және баспа-полиграфиялық базасын сапалы жаңарту.

6.1 Университет жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын дербес әзірлейді және жоғары оқу орнынан кейінгі МЖМБС талаптарына сәйкес білім беру, оқу нәтижелерін көрсететін, соның негізінде оқу жоспарлары (жұмыс оқу жоспарлары, жеке оқу жоспарлары) әзірленеді білім алушылардың) және пәндер бойынша жұмыс оқу бағдарламалары (силлабустар).

6.2 Оқыту нәтижелері сәйкес білім деңгейінің Дублиндік дескрипторлары негізінде анықталады және Блум таксономиясының деңгейлері арқылы көрсетіледі. Бұл ретте оқытудың негізгі нәтижелері ерекшеленеді:

- ✓ білу және түсіну;
- ✓ білімдер мен түсініктерді қолдану;
- ✓ пайымдауларды қалыптастыру;
- ✓ коммуникативтік қабілеттер;
- ✓ оқу дағдылары немесе оқу қабілеттері;
- ✓ процестерді, жағдайларды, деректерді талдау;

- ✓ бағалау;
- ✓ модельдерді, теорияларды әзірлеу.

Оқыту нәтижелері келесідей болуы керек:

- ✓ еңбек функцияларына бағдарланған;
- ✓ синергияға ие болу, яғни пәндердің жиынтығы ғана емес, ескеру

қатысу және пәнаралық байланыс;

- ✓ еңбек нарығының перспективалық қажеттіліктеріне бағдарланған;
- ✓ "жұмсақ" дағдыларды (soft skills) қосыңыз.

6.3 Модульдік оқытудың мәні мынада: оқыту мазмұны дербес ұйымдастырушылық-әдістемелік модульдерге құрылымдалады, олардың мазмұны мен көлемі дидактикалық мақсаттарға, білім алушылардың бейіндік және деңгейлік саралануына байланысты өзгеруі мүмкін. Модульдердің үйлесімі білім алушылардың белгілі бір санатын оқыту (және өз бетінше оқу) және арнайы дидактикалық және кәсіптік мақсаттарды жүзеге асыру үшін қажетті нақты оқу материалын таңдау мен жинақтауда қажетті икемділік пен еркіндік дәрежесін қамтамасыз етеді.

6.4 Модульдік оқытудың негізгі принциптері болып табылады:

- ✓ білім беру бағдарламаларының құрылымын, нақты пәнді құруға және олардың мазмұнын анықтауға жүйелі көзқарас;

- ✓ білімді оқшауланған элементтерге құрылымдау және нақты көрсетілген тәсіл білім алушылар мен білім алушылардың ынтымақтастығы;

- ✓ әрбір модуль ішінде және олардың арасында оқу сабақтарының барлық түрлерінің әдістемелік тұрғыдан дұрыс үйлестірілуін қамтамасыз ету;

- ✓ модульдік курсты және білім беру бағдарламаларын құру құрылымының икемділігі;

- ✓ білім алушылардың білімін тиімді бақылау, семестр бойынша бақылау іс-шараларын тарату;

- ✓ студенттердің шығармашылық іс-әрекетіне алғышарттар жасалатын дамытушылық оқытудың әдістемелік принциптерін жүзеге асыру мүмкіндігі.

6.5 Элективті пәндердің мазмұнын кафедра оқытушылары әзірлейді. Элективті пәндердің атауы мен мазмұны қажетті талаптарға сай болуы тиіс:

- өзектілігі
- ғылымилық
- зерттеушілік сипаты
- тәжірибемен байланыс
- кәсіби ерекшеліктерді есепке алу
- оқытушының ғылыми зерттеу бағыты.

6.6 Элективті пәндерге жазылуды Академиялық күнтізбеге сәйкес Тіркеу офисі жүргізеді

6.7 Университетте модульдік білім беру бағдарламасының құрылымы келесі компоненттерден тұрады:

1. Білім беру бағдарламасының атауы, білім беру бағдарламасының деңгейі, оқу мерзімі мен нысаны, оқуға түскен жылы көрсетілген титулдық парақ, құрастырушылардың тізімі және рецензенттер білім беру бағдарламасының.

2. ЖОО миссиясы, пайымы, құндылықтары.

3. Түлектің моделі.

4. Білім беру бағдарламасының паспорты:

- қолдану саласы;

- білім беру бағдарламасының коды мен атауы;

- нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету;

Білім беру бағдарламасы шеңберінде даярлау бейінінің картасы:

- ББ мақсаты

Бітірушінің біліктілік сипаттамасы:

- берілетін дәреже;

- маман лауазымдарының тізбесі;

- кәсіби қызмет саласы;

- білім беру қызметінің функциялары мен түрлері.

5. ББ оқыту нәтижелері.

6. Академиялық күнтізбе

7. Модульдік оқу жоспары.

8.1 ББ картасы (оқыту нәтижелерінің картасы).

8.2 Пән мен оқу нәтижелері арасындағы сәйкестік матрицасы.

9. ББ-ны ресурстық қамтамасыз ету (кадрлық, оқу-әдістемелік, ақпараттық, материалдық-техникалық).

10. Қ.Жұбанов атындағы АӨУ-нің білім алушылардың жалпы мәдени және әлеуметтік-тұлғалық құзыреттіліктерін дамытуды қамтамасыз ететін ортасының сипаттамасы.

11. Элективті пәндер каталогы.

7 МОДУЛЬДІК ОҚУ ЖОСПАРЫН ҚҰРУ

7.1 Модульдік оқу жоспарын құрастыру кезінде:

Оқу жоспарының мазмұны үш цикл пәндерінен тұрады – жалпы білім беретін пәндер (бұдан әрі – ЖБП), базалық пәндер (бұдан әрі – БП) және бейінді пәндер (бұдан әрі – БП).

ЖБП циклі міндетті компонент (бұдан әрі – МК), ЖОО компоненті (бұдан әрі – ЖК) және (немесе) таңдау компоненті (бұдан әрі – ТК) пәндерін қамтиды. БП және КП циклдері ЖК және ТК пәндерін қамтиды.

ЖЖОКБҰ мазмұны ГОЖ анықтайтын ЖБП циклінің тізіміндегі міндетті компонент пәндерінің көлемін қысқартылмайды. Ерекшеліктер техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі немесе жоғары білім негізінде жеделдетілген оқу мерзімімен жоғары білімнің қысқартылған білім беру бағдарламалары болып табылады.

ЖБП циклінің көлемі 56 академиялық кредитті құрайды. Оның ішінде 51 академиялық кредит міндетті компонент пәндеріне бөлінеді: Қазақстан тарихы, Философия, Қазақ (орыс) тілі, Шет тілі, Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар, Дене шынықтыру, Әлеуметтік-саяси білім модулі (саясаттану, әлеуметтану, мәдениеттану, психология).

Барлық ЖОО ББ-да бакалавриат деңгейінде білім алушылар "Қазақстан тарихы" пәнін оқып аяқтағаннан кейін сол академиялық кезеңде мемлекеттік емтихан тапсырады.

ЖБП циклінің ЖК және (немесе) ТК пәндері кемінде 5 академиялық кредиттер құрайды. ЖОО ЖБП циклінің пәндері бойынша және білім алушылардың экономика және құқық, кәсіпкерлік және қаржылық сауаттылық саласындағы құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған пәнаралық оқу бағдарламаларын әзірлейді.

БП және КП циклі оқу пәндерін, кәсіптік практика түрлерін зерделеуді қамтиды және кемінде 176 академиялық кредитті құрайды.

Бір оқу жылының толық оқу жүктемесі кемінде 60 академиялық кредитті құрайды және ол 1800 академиялық сағат.

ЖЖОКБҰ академиялық кредиттердің көлемін семестрлер бойынша дербес бөледі.

Бакалавриат бағдарламалары бойынша оқуды аяқтаудың негізгі критерийі білім алушының барлық оқу кезеңінде, оның ішінде студенттің оқу іс-әрекетінің барлық түрлерін қоса алғанда, кемінде 240 академиялық кредитті игеруі болып табылады.

Модуль – білім алушылардың алған білімдерін, іскерліктерін, дағдыларын, құзыреттіліктерін және барабар бағалау критерийлерін нақты тұжырымдай отырып, білім беру бағдарламасының дербес, оқыту нәтижелері тұрғысынан толық құрылымдық элементі;

Бір модульдің көлемін білім беру ұйымы дербес анықтайды және екі немесе одан да көп оқу пәндерін немесе бір немесе одан да көп пәндердің оқу жұмысының басқа түрлерімен үйлесімін қамтиды.

Кәсіптік практикалар, қорытынды аттестаттау, магистрлік/докторлық диссертациялар (жобалар) білім беру бағдарламасының тиісті модульдеріне енгізіледі. Бұл ретте кәсіптік практиканың әрбір түрі әртүрлі модульдерге жатқызылады.

Ғылыми-педагогикалық бағыттағы магистратураның білім беру бағдарламасының базалық циклінің жалпы көлемі 35 академиялық кредитті құрайды. Оның ішінде 20 академиялық кредит ЖК-ға беріледі.

Ғылыми-педагогикалық бағыттағы магистратураның барлық білім беру бағдарламаларының мәліметтер базасы циклінің университеттік компонентіне "Ғылым тарихы мен философиясы", "Шет тілі (кәсіби)", "Жоғары білім педагогикасы", "Менеджмент психологиясы" пәндері, мамандандырылған пәндер үшін "Менеджмент" пәндері кіреді. , "Менеджмент психологиясы", "Шет тілі (кәсіби)".

Бейінді бағыттағы магистратурада магистратураның білім беру бағдарламасының жалпы көлеміндегі БП циклінің көлемі 10 академиялық кредитті (оқу мерзімі 1 жыл) және 15 академиялық кредитті (оқу мерзімі 1,5 жыл) құрайды. Оның ішінде ЖК пәндерінің көлемі 1 жылдық және 1,5 жылдық оқу мерзімімен 6 академиялық кредитті құрайды.

Ғылыми-педагогикалық бағыттағы білім беру бағдарламасының магистратураларында КП циклінің жалпы көлемі 53 академиялық кредитті құрайды.

ЖЖОКБҰ Бейінді бағыттағы магистратурада КП циклінің көлемі магистратураның білім беру бағдарламасының жалпы көлемінде 25 академиялық кредитті (1 жылдық оқу мерзімімен) және 45 академиялық кредитті (1,5 жылдық оқу мерзімімен) құрайды, олар жоғары оқу орындары мен жоғары оқу орындары арасында дербес бөлінеді.

Магистратураның білім беру бағдарламасының құрылымы тиісті бағыттар бойынша 1, 2, 3 және 4-қосымшаларға сәйкес анықталады МЖМБС (04.03.2025 жыл).

Бейінді бағыт бойынша магистратура тереңдетілген кәсіби даярлығы бар экономика, медицина, құқық, білім беру, өнер, қызмет көрсету және бизнес салалары, қорғаныс және ұлттық қауіпсіздік, құқық қорғау қызметі салалары үшін басқарушы кадрларды даярлау бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырады.

Докторантурада Теориялық оқыту докторантураның білім беру бағдарламасының жалпы көлемінде 45 академиялық кредитті құрайды және университеттің құрамдас бөлігі мен таңдау компоненті, практика пәндерін қамтитын негізгі және негізгі пәндер циклдарынан тұрады. Кезінде бұл мәліметтер БП мен КП көлемінің арақатынасын университет дербес анықтайды.

МВА білім беру бағдарламасында кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға арналған пәндер блогы – 58 кредит. Оның ішінде: университеттік компонент, соның ішінде стратегиялық менеджмент – 3 кредит, бизнес-зерттеу – 3 кредит, таңдау компоненті (ТК) – 44 кредит, оның ішінде көшпелі модуль бар. Өндірістік практика – кемінде 8 кредит. Жеке даму және көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыруға арналған пәндер блогы – 20 кредит. Эксперименттік-зерттеу жұмысы – 30 кредит. Қорытынды аттестация – кемінде 12 кредит. Жалпы көлемі – 120 кредит.

МВА білім беру бағдарламасында Кәсіби құзыреттілікті қалыптастыруға арналған пәндердің блогы–20 кредит, оның ішінде стратегиялық менеджментті қоса алғанда, университеттік компонент–3, Бизнес-зерттеу -3, ТК–14, оның ішінде көшпелі модуль. Өндірістік тәжірибе – кемінде 8 кредит. Тұлғалық даму және көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыру пәндерінің блогы - 10. Эксперименттік-зерттеу жұмысы - 18, қорытынды аттестаттау 12-ден кем емес. Кредиттердің барлығы - 60 кредит.

DVA Білім беру бағдарламасында кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыруға арналған пәндердің блогы - 43 кредит. Оның ішінде зерттеу әдістемесі мен әдістерін қоса алғанда, университет құрамдас бөлігі - 5, ТК - 10, Көшпелі модульді қоса алғанда, зерттеу практикасы - 28. Тұлғалық даму және көшбасшылық қасиеттерді қалыптастыру пәндерінің блогы - 10. Зерттеу жұмысы, оның ішінде зерттеу практикасы - 115, қорытынды аттестаттау – кемінде 12 кредит. Барлығы -180 кредит.

7.2 Білім алушылар үшін білім беру траекториясын енгізу:

7.2.1 Еңбек нарығы мен жұмыс берушілердің қажеттілігіне байланысты университет траекториясы бар ББ әзірлей алады.

7.2.2 Пәннің атауы академиялық кредиттердің траекториялары мен көлемдерін бітіртуші кафедра айқындайды.

7.2.3 Таңдалған траектория бойынша оқыту екінші немесе үшінші курстан басталады.

7.2.4 Траектория пәндері модульге ішінара жеке пәндер ретінде енгізілуі немесе толық модуль құрауы мүмкін.

7.3 Бағдарламаны енгізу кезінде көптілдік білім беру:

7.3.1 Үштілді білім беру бағдарламаларын енгізетін ЖЖОКБҰ білім беру қызметін жоспарлау мен ұйымдастыруды үш тілде жүзеге асырады: оқыту тілі, екінші және ағылшын тілдері.

7.3.2 ЖЖОКБҰ оқыту тілінде, екінші және ағылшын тілдерінде оқытылатын пәндердің пайыздық арақатынасын дербес айқындайды.

7.4 Кәсіби тәжірибе:

Кәсіби тәжірибе білім алушының оқу жұмысының міндетті түрі болып табылады.

Бакалавриатта

Кәсіби практиканың негізгі түрлері: оқу, педагогикалық және өндірістік практика болып табылады.

- Оқу (таныстыру) практикасы барлық білім беру бағдарламаларында жоспарланады және 1-курста игеріледі;
- Психологиялық-педагогикалық практика білім беру саласындағы барлық білім беру бағдарламалары үшін 2-курста жоспарланады;
- Педагогикалық практика білім беру саласындағы барлық білім беру бағдарламалары үшін 3-курста жоспарланады;
- Өндірістік педагогикалық практика білім беру саласындағы барлық білім беру бағдарламалары үшін 4-курста жоспарланады;
- Өндірістік практика білім беру саласындағы білім беру бағдарламаларын қоспағанда, барлық білім беру бағдарламалары үшін 2–4-курстарда жоспарланады.

- Магистратурада

Ғылыми-педагогикалық магистратураның білім беру бағдарламасы практика түрлерінің екі түрін қамтиды:

- Базалық пәндер циклінде педагогикалық практика;
- Бейіндік пәндер циклінде зерттеу практикасы.

Бейінді магистратураның ББ цикліндегі өндірістік практика кәсіптендіріс циклында қамтиды.

Докторантурада

Докторантураның білім беру бағдарламасына мыналар кіреді:

1) педагогикалық және зерттеу практикасын – философия докторы бағдарламасы бойынша білім алушылар үшін;

2) өндірістік практиканы – бейінді докторантура бағдарламасы бойынша білім алушылар үшін.

7.5 Қорытынды аттестаттау:

Бакалавриат Білімі

Қорытынды аттестаттау кемінде мыналарды құрайды 8 жоғары білімнің білім беру бағдарламасының жалпы көлеміндегі академиялық кредиттер.

ЖОО қорытынды аттестаттауды өткізудің нысаны мен рәсімін дербес айқындайды.

Магистратура

Қорытынды аттестаттау кемінде мыналарды құрайды 8 ғылыми-педагогикалық және бейіндік бағыттағы магистратураның білім беру бағдарламасының жалпы көлеміндегі академиялық кредиттер және магистрлік диссертацияны (жобаны) жазу және қорғау түрінде жүзеге асырылады.

Докторантура

Қорытынды аттестаттау докторантураның білім беру бағдарламасының жалпы көлемінде кемінде 12 академиялық кредитті құрайды және диссертациялық жұмыс немесе мақалалар топтамасы нысанында жүргізіледі.

8 БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН БЕКІТУ

8.1 Модульдік білім беру бағдарламасы бекітілгенге дейін жұмыс берушілермен немесе өндіріс өкілдерімен келісіледі.

8.2 Модульдік білім беру бағдарламасы университеттің Академиялық кеңесінде қаралып, кейін Университеттің Ғылыми кеңесі мен Директорлар кеңесінің бекітуіне ұсынылады.

8.3 Әрбір МББ үшін академиялық қауымдастық, өндіріс немесе жұмыс берушілер өкілдерінің пікірі болуы керек.

8.4 МББ-ға (МОЖ, ЭПК) кафедра, Академиялық кеңес отырысының хаттамалары негізінде өзгерістер және толықтырулар жүргізіледі.

9 ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР

9.1 Осы Ереже Ғылыми кеңестің шешіммен бекітіледі КЕАҚ "Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті"

9.2 Ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу білім беру саласындағы заңнамалық актілерге, нормативтік құжаттарға және жоғары оқу орнының ішкі ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады.

9.3 Өзгерістер болған жағдайда университетте күші жойылған Ереженің барлық даналары алынып тасталуы және олардың орнына жаңалары қойылуы тиіс.

КЕЛІСІЛДІ:

Академиялық мәселелер жөніндегі
Басқарма мүшесі - Проректор

Мясникова Л.Н.

Қосымша 1

Қолданылуы мүмкін етістіктердің үлгі тізімі оқыту нәтижелерін тұжырымдау кезінде

Білімді ашу үшін қолдануға болатын етістіктер:

Анықтау, сипаттау, санау, табу, байланыстыру, бекіту, жазу, өлшеу, салыстыру, қайта қарау, шығару, анықтау, көрсету, атау.

Түсінікті ашу үшін қолдануға болатын етістіктер:

Жалпылау, сипаттау, салыстыру, жіктеу, қарама-қарсы қою, түрлендіру, талқылау, ажырату, анықтау, бағалау, түсіндіру, тұжырымдау, мысалдар келтіру, түсіндіру, аудару, білдіру, суреттеу, талқылау, болжау, елестету, таңдау.

Шеберлікті ашу үшін қолдануға болатын етістіктер пайдалану:

Қолдану, бағалау, өзгерту, таңдау, көрсету, ашу, есептеу, түсіндіру, қалай, суреттеу, болжау, дайындау, өндіру, байланыстыру, көрсету, шешу, зерттеу, тексеру, есептеу, құрастыру, өзгерту, жіктеу, тәжірибе жасау, шешу.

Шеберлікті ашу үшін қолдануға болатын етістіктер талдау:

Талдау, бөлу, жіктеу, ретке келтіру, салыстыру, қорытындылау, қарама-қарсы қою, сынау, диагностикалау, түсіндіру, біріктіру, саралау, ажырату, зерттеу, негіздеу, қорытынды жасау.

Шеберлікті ашу үшін қолдануға болатын етістіктер синтездеу:

Қарастыру, бекіту, байланыстыру, құрастыру, қорытындылау, жасау, алу, әзірлеу, тұжырымдау, жинақтау, орнату, түрлендіру, біріктіру, ретке келтіру, ұйымдастыру, жоспарлау, ұсыну, ойлап табу, қайта құру, хабарлау, қайта қарау, таңдау, жинақтау, синтездеу, үйрету, айту.

Бағалау дағдыларын ашу үшін қолданылатын етістіктер:

Бағалау, құнын анықтау, шешу, анықтау, дәрежелену, ұсыну, таңдау, ажырату, таңдау, салыстыру, қорытындылау, сынау, қорғау, бағалау, растау, бағалау, жалпылау.

Мәселелерді шешу дағдыларын ашу үшін қолданылатын етістіктер:

Шешу, таңдау, анықтау, ұсыну, жоспарлау, растау, бағалау, тұжырымдау, әзірлеу, нұсқаларды ұсыну.

Дағдыларды ашу үшін қолдануға болатын етістіктер коммуникацияландыру:

Қарым-қатынас жасау, білдіру, түсіндіру, жауап беру, пікірсайыс жүргізу, қорғау, шолу жасау, тексеру, баяндау, үйрету, таныстыру, қорытынды жасау.

Элективті пәндер каталогы (Пәннің қысқаша мазмұны)
(Қабылдау жылы: 2025 жыл)

ББ шифры және атауы: _____

№	Пән атауы	Оқытудың мақсаты	Қысқаша сипаттама	Пререквизиттер/ Постреквизиттер	Дублин дескрипторлары
1-курс					
1					<i>А) Білім: В) Дағдылар: С) Құзыреттері: Д) Іскерлік: Е) Оқыту нәтижелері:</i>
2					
3					
2-курс					
3-курс					
4-курс					

- * ЖБББ циклінің пәндері бойынша деректерді департамент дайындайды
- * Мақсаты, қысқаша мазмұны және пререквизиттері / постреквизиттері пәннің силлабусына сәйкес болуы тиіс
- * Қысқаша сипаттама БББ тізіліміндегі сипаттамамен бірдей болуы керек
- * Дублин дескрипторларын ашып жазу міндетті

